
Tribuna:

**BALANÇ DELS NOUS ENSENYAMENTS
DE LES CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ: UN
MOTIU DE CONTROVÈRSIA**

Coordinadors: Immaculada Bordas i Joan Manuel

Presentació

Immaculada Bordas i Joan Manuel*

Estem en una situació de canvi i d'innovacions. La societat canvia en funció de descobriments científics i tecnològics; apareixen noves professions i en desapareixen d'altres; la jerarquia de valors d'avui deixa obsoleta les escales ordinals de fa pocs anys. La mateixa formació bàsica dels nois i noies, i també la professional, tenen un enfocament diferent en raó d'aquest futur que ha

de venir i que es preveu tan canviant i competitiu.

La Universitat de Barcelona, en la seva tasca de formació inicial-professionalitzadora, no queda al marge d'aquesta realitat. El Pla Estratègic (1997) per a la millora presenta una planificació basada en les situacions i escenaris que es poden donar en els propers temps en funció de la possible evolució de diferents elements de l'entorn universitari. El pla considera les variables o forces externes (reducció del dèficit públic, la liberalització del finançament de la recerca, la revolució de la informació, l'augment de la competència...) i les respostes que la universitat haurà de donar per adaptar-se a l'entorn (l'increment de la recerca, augment de l'eficàcia, del rendiment i de la qualitat, apropament al món laboral, nous mètodes d'aprenentatge, etc.).

Aquest pla declara com a primera línia estratègica "configurar la UB com una institució d'excel·lència en la docència"; en aquest sentit, té com a primer objectiu "millorar la qualitat dels ensenyaments a partir del coneixement de la situació actual", és a dir, contribuir a la millora de la qualitat a partir d'un intent de reflexió sobre la situació actual.

La docència i la formació de futurs professionals són factors implícits en l'engranatge d'aquest Pla Estratègic. En conseqüència, els nous ensenyaments, els nous títols i currículums de l'Escola de Formació del Professorat i de la

* Immaculada Bordas, doctora en Pedagogia, és professora d'Avaluació i d'Assessorament Didàctic a la Facultat de Pedagogia de la Universitat de Barcelona. En el seu camp ha realitzat diferents publicacions en què és autora i coautora, entre d'altres, de les obres *Avaluar per innovar*; *Evaluación de programas, centros y profesores*; *The european dimension in secondary education* i *Les sortides professionals del llicenciat en Pedagogia*.

Adreça professional: Facultat de Pedagogia. Divisió de Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona. Campus de la Vall d'Hebron

Passeig de la Vall d'Hebron, 171. 08035 Barcelona

* Joan Manuel és professor titular d'EU del departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona i pertany a la secció que té la docència en l'Escola de Formació del Professorat. Va ser cap d'estudis en el moment de la implantació dels nous plans.

Participa activament en tasques de gestió des de molt abans de la implantació dels nous plans i col·labora des del 1992 dins del marc de la direcció d'estudis.

Adreça professional: Joan Manuel. Departament de Filologia Catalana. Divisió de Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona. Campus de la Vall d'Hebron. Passeig de la Vall d'Hebron, 171. 08035 Barcelona

Facultat de Pedagogia es troben dins d'aquest entramat, el qual implica aconseguir per a l'alumnat de cada titulació una formació respecte a:

- Continguts bàsics per desenvolupar-se en la professió escol·lida.

- Capacitació per dur a terme al llarg de la vida professional una formació permanent.

- Aptitud per adaptar-se davant dels nous canvis.

- Talent per ser eficients, honrats i competitius.

Temps d'Educació, en el segon semestre de 1993 (núm. 10), ja va tractar, en la secció Tribuna, les noves titulacions de l'àrea de Ciències de l'Educació. A hores d'ara, i amb la perspectiva que ens ofereixen aquests cinc anys que han passat des de l'inici de la seva implantació, sembla oportú que la revista se'n torni a ocupar i que intenti efectuar-ne un balanç.

Els tres articles que componen aquesta tribuna, tot i partir d'un mateix objectiu, tenen una gestació i un enfocament ben diferents i intenten respondre els mateixos interrogants; han fressat camins ben distints i aquesta diversitat contribueix a enriquir les aportacions que fan.

Així, en el cas dels nous ensenyaments de la Facultat de Pedagogia -Pedagogia, Psicopedagogia i Educació Social-, els autors han volgut donar una visió plural, des de punts de vista diversos però sempre pertinents, tant del perfil professional com de la formació

acadèmica més idonis; amb aquesta finalitat han recopilat i processat les opinions de 55 persones, totes elles vinculades diferentment a aquestes titulacions, des de professionals externs i representants de col·legis i associacions professionals a professors, alumnat i càrrecs acadèmics. En conjunt, aporten valoracions altament suggerents que indubtablement caldrà tenir en compte.

En canvi, les sis diplomatures de magisteri s'analitzen en dos articles que comporten una visió complementària. Per una banda, comptem amb les valoracions que fan dos professors que han estat directament vinculats a la Direcció d'estudis des de la implantació dels nous plans. La seva visió es basa tant en la seva experiència directa de gestió com en els judicis i les opinions que s'han manifestat en el Consell d'estudis. D'altra banda, el darrer article permet contrastar les valoracions anteriors amb les opinions dels estudiants que l'autor extreu d'alguns estudis seus ja publicats i d'un altre en procés d'elaboració. Val a dir que les dues opinions -la, diguem-ne, institucional i la dels estudiants- presenten força coincidències.

No voldríem finalitzar aquesta presentació sense expressar la nostra convicció que totes aquestes reflexions, unides a totes aquelles altres que de ben segur han sorgit i sorgiran en relació amb els plans d'estudis, seran tingudes en compte per tal de millorar tot allò que majoritàriament sembli oportú.